

نویدی شادیبخش برای ملل تحت ستم جهان در نخستین روز بهار

پیروزی حقوقی برای سرخپوستان آمازون

(بی بی سی - جمعه ۲۰ مارس ۲۰۰۹ - ۳۰ اسفند ۱۳۸۷)

دیوان عالی برزیل طی حکمی تلاش گروه های محروم بومی برای در اختیار گرفتن کنترل زمین های خود را تقویت کرده است.

قضات دیوان عالی به حفظ یک منطقه اختصاصی سرخپوستان در ایالت شمالی رورایما به عنوان یک سرزمین واحد و یکپارچه رای دادند.

این بدان معنی است که گروه کوچکی از زارعانی که از جای دیگر می آیند اما در این منطقه برنج می کارند اکنون باید آنجا را ترک کنند.

رئیس دیوان عالی همچنین دولت را متهم کرد که از رسیدگی به نیازهای سرخپوستان منطقه غفلت می کند.

این منطقه اختصاصی به نام "رایوسا سرا دو سول" به مساحت بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار هکتار در کنار مرز ونزولا محل زندگی حدود ۲۰ هزار سرخپوست منطقه آمازون است.

رهبران بومی منطقه از آن بیم داشتند که اگر حکم به ضرر آنها صادر شود، زمین داران و شرکت های چوب برای هجوم آوردن به منطقه بهانه تازه ای پیدا کنند.

تصمیم روز پنجشنبه مؤید حکمی است که لوئیز ایناسیو لولا دا سیلوا، رئیس جمهور برزیل، در سال ۲۰۰۵ صادر کرده بود دایر براینکه این منطقه برای استفاده سرخپوستان بومی اختصاص خواهد یافت.

گیلمار میندس، رئیس دادگاه، گفت که این حکم باید بدعتی برای حقوق سرخپوستان در مورد زمین های بومی باشد. وی همچنین از بی توجهی دولت به جامعه بومیان انتقاد کرد.

وی گفت که دولت به جز اختصاصی کردن ناحیه ای که سرخپوستان در آن زندگی می کنند، جمعیت بومی را به حال خود رها کرده است.

گری دافی خبرنگار بی بی سی در برزیل می گوید که این پرونده باعث ایجاد هراس در محافل نظامی شده بود که چنین حکمی ممکن است به ایجاد یک ناحیه عملاً خودمختار سرخپوستی در طول بخش وسیعی از مرز برزیل شود.

دادگاه برای رفع این نگرانی ها مجموعه شرایطی را که دسترسی پلیس و ارتش به منطقه را تضمین می کند تحمیل کرد.

اختلاف بر سر زمین در مواردی به خشونت کشیده شده بود و در ماه مه سال گذشته چندین سرخپوست به ضرب گلوله مجروح شدند.

نلسون آبتیکاوا، رئیس اتحادیه کشتگران برنج رورایما، به سازمان خبری دولت برزیل گفت: "هیچ راه حل صلح آمیزی وجود ندارد."

خبرنگار بی بی سی می گوید در این میان آنچه مساله را حتی پیچیده تر می کند حمایت یک گروه بومی در این ناحیه اختصاصی از زارعان است.

فرستنده: آقمیرات گورگنلی

مقاله مرتبط

آوارگی سرخپوست های آمازون

<http://www.art-of-music.net/npview.asp?ID=1622465>

گروه ترجمه: ۵۰۰ سال پس از کشف قاره امریکا توسط کریستف کلمب و درگیری های خونین بین سفیدپوستان و سرخپوستان، مردم بومی رنگین پوست قاره امریکا دیگر از تمام حقوق خود گذشته اند و در حال تقدیم دودستی سرزمین های خود به متجاوزان هستند.

در دل جنگل های چاکو واقع در پاراگوئه، منطقه پی که دمای آن در تابستان بالغ بر ۴۰ درجه سانتیگراد است، آخرین بازمانده های سرخپوست ها از این جنگل ها بیرون رانده می شوند. این جنگل ها که به صورت سنتی همواره در اختیار آنها بوده است اکنون تبدیل به جولانگاه شکارچیان، گله داران و گردشگران شده است.

هم اکنون تنها چهار قبیله کوچک که هیچ ارتباطی با دنیای بیرون ندارند در این جنگل ها زندگی می کنند

و بقیه قبایل یا به دست سفیدپوستان نابود شده اند یا توسط آنهایی که خود را صاحب فرهنگ برتر تصور می کنند رام شده و شیوه زندگی جدیدی پیش گرفته اند.

فشارهای شدید بیرونی افراد قبیله های بومی را وادار می کند از شیوه زندگی خود دست کشیده و از جنگل ها خارج شوند. قبایل بسیاری از سال ۱۹۷۹ تاکنون تسلیم این خواسته شده اند و تنها سه یا چهار قبیله هنوز باقی مانده اند که زندگی سنتی خود را که بومی از تکنولوژی نبرده حفظ کرده اند.

آخرین گروه شناخته شده بومی های آمازون در سال ۲۰۰۴ از این جنگل ها بیرون رانده شدند. بیا پیکاناری رئیس قبیله این بومی ها می گوید: «در گذشته زندگی بسیار خوبی در جنگل ها داشتیم اما اکنون از آن زندگی خوب جز خاطره یی شیرین چیزی برایمان باقی نمانده است. ما مجبور شدیم از آن زندگی خوب دست بکشیم زیرا سفیدپوستان همه چیز ما را از بین برده بودند. سفیدها مردمان بسیار وحشی هستند که تنها به دنبال تصاحب زمین های ما هستند. ما از سفیدپوستان می ترسیم زیرا آنها بسیار حیوان صفت هستند.»

بیا هنوز در جنگل خویشاوندانی دارد که خود را از ترس سفیدپوستان در دل جنگل پنهان کرده اند. آنها هر روز از ترس مامورانی که سفیدپوستان استخدام کرده اند تا به پاکسازی جنگل بپردازند بیشتر در قلب اعماق جنگل فرو می روند.

بیا می گوید: «بومی های آمازون به شدت از سفید پوستان می ترسند. البته آنها از ما هم می ترسند زیرا ما دیگر لباس به تن می کنیم و در جنگل به سر نمی بریم.» مردم شرق پاراگوئه این روزها به شدت به جان جنگل های آمازون افتاده اند. آنها بدون هیچ وقفه یی در حال قطع درختان جنگل هستند تا برای خود زمین های کشاورزی که مناسب کاشت سویا و دیگر گیاهان غذایی است ایجاد کرده و غذاها را به آسیا و اروپا که با بحران مواد غذایی روبه رو شده صادر کنند.

سرخیوست های بومی از اینکه سفیدپوستان وارد حریم زندگی آنها شده اند بی نهایت عصبانی هستند. یکی از سرخیوست هایی که مجبور به ترک محل زندگی خود و سکونت گزیدن در شهر شده، می گوید: «تنها چیزی که ما خواستار آن هستیم خروج سفیدپوستان از زمین هایمان است. اگر سفید ها از قطع درختان آمازون دست بردارند صلح و صفا همواره در بین آنها و ساکنان جنگل ها برقرار خواهد بود.»

سفیدپوستان مدعی هستند که آنها هیچ گاه وارد حریم سرخیوست ها نمی شوند. به نظر سفیدپوستان سرخیوست ها مالک زمین هایی نیستند که در گذشته های دور به اجدادشان تعلق داشته است. سفید ها حاضر نیستند تمام آمازون را تنها به این دلیل که سکونتگاه قدیمی سرخیوست ها بوده به بومی های جنگل تقدیم کنند. سفیدها مدعی اند آنها هم از این جنگل ها سهم دارند و کارشان کاملاً از لحاظ اخلاقی صحیح است. اعضای قبایل توبیوگوسده و چند قبیله دیگر در گوشه و کنار جنگل علائمی نصب کرده اند که به سفیدپوستان هشدار می دهد وارد زمین های آنها نشوند. بومی های آمازون تهدید کرده اند در صورتی که سفیدپوستان از اعمال خود دست بردارند دست به نابودی مزارع و گله های آنها خواهند زد.

اعضای قبایل بومی آمازون به این دلیل که با قوانین مدنی آشنا نبوده اند هیچ گاه محدوده زمین هایی را که در طول قرن ها به اعضای قبیله شان تعلق داشته ثبت نکرده اند لذا از لحاظ قانونی آنها سهم چندانی از این زمین ها ندارند. جالب اینکه هم اکنون سفیدپوستان بر این باورند که در اعتراض های بومیان انسان شناس ها مقصر هستند و آنها هستند که راه و چاه را به بومیان آمازون می آموزند. انسان شناس ها به شدت نگران نابودی فرهنگ سرخیوست ها هستند و قصد دارند هر طور که شده باعث ادامه و استمرار فرهنگ سرخیوستی شوند تا بتوانند مطالعات خود را در این زمینه کامل کنند. البته انسان شناس ها این ادعا را بی اساس خوانده اند زیرا آنها خود را به خاطر نجات فرهنگ تنها سه قبیله این همه به زحمت نمی اندازند.

آمازون سرزمین روباه و خورشید

نویسنده: لیداهادی

آمازون فقط جنگلی مخوف نیست که در قلب تاریک آن نیروهای امنیتی و کماندوهای آمریکایی تربیت شوند، این سرسبزی بی انتها که قلب هر مشاهده گری را از فزونی وحشت می لرزاند یکی از شش های بزرگ زمین است، مادری مهربان که هوایی پاک را برای نفس کشیدن به ما هدیه می دهد و حالا این مادر مهربان که دیگر پیر و فرتوت شده است، عمر خود را چون آفتابی بر لب بام می بیند.

کجایی آمازون

آمازون نام جنگلی وسیع در آمریکای جنوبی است که در همه فصل های سال هوایی گرم و بارانی دارد. متوسط درجه حرارت در مرکز آمازون را حدود ۳۰ درجه سانتیگراد یا ۸۶ درجه فارنهایت برآورد می کنند. وسعت آمازون آن قدر زیاد است که فقط سال گذشته میزان نابودی آن ۲۳ هزار کیلومتر مربع برآورد شد، تعجب نکنید ربه زمین ۶ میلیون کیلومتر مربع وسعت دارد با این همه جنگل های بکر و دست نخورده ای که در برخی از نقاط به دلیل انبوهی، امکان ورود به آن نیست به شکل غم انگیزی در حال تغییر و دگرگونی است. دکتر ویلیام لورنس از مؤسسه تحقیقات مناطق گرمسیری پاناما چندی پیش گفته بود:

«تغییرات آمازون کاملاً برای ما واضح است. این البته می تواند غم انگیز و نگران کننده باشد که ببینیم جنگل های بکر و دست نخورده به این سرعت در حال تغییر و دگرگونی هستند و این مسأله به دلیل رشد بیش از حد دی اکسیدکربن است.» تحقیقات نشان می دهد ۳۰ درصد دی اکسیدکربن اضافی که در ۲۰۰ سال اخیر ایجاد شده، رشد درختان و گونه های گیاهی را تسریع کرده است، اما واضح است که در این فرایند برنده ها و بازنده هایی هم وجود دارند یعنی درختان بزرگ درختان برنده اند و سریع تر رشد می کنند البته به هزینه درختان کوچک تر و از بین رفتن آنها. دکتر الکساندر الیورا از دانشگاه سائوپولوی برزیل توضیح می دهد: «گیاهان و درختان کوچکتر اغلب با ارزش های بیولوژیکی خاصی مشخص می شوند، آنها می توانند زیر سایه های تاریک انبوه درختان بلند شکوفه دهند و به ثمر برسند، اما با افزایش قابل توجه دی اکسیدکربن موجود در درختان بزرگ و بلند شدن سریع و ناگهانی آنها زیست جنگل به نحوی اساسی متحول می شود یعنی بیشتر آب ها، املاح و نیز نور خورشید به درختان بزرگ می رسد و گیاهان و درختان کوچکتر فرصت رشد پیدا نمی کنند.

سرزمین روباه و خورشید

«لولاداسیلوا» رئیس جمهور برزیل که بخش اعظمی از خاک کشورش در جنگل های آمازون پنهان است با صدور یک فرمان، هفده هزار کیلومتر مربع از تپه ها و رودهای شمالی این جنگل را به قرارگاه سرخپوستان تبدیل کرد. دوازده هزار سرخپوستی که در قرارگاه «رایوساسرادوسل» زندگی می کنند این سرزمین را سرزمین «روبا» و کوهستان خورشید» می نامند. ایده قرارگاه دوسل پس از سی سال مبارزه سرخپوستان و درگیری های شدید آنها با ساکنان محلی و کشاورزان بر سر تصاحب زمین به ثمر نشست. پرونده قرارگاه، سال ها روی میز کار دولت بود تا آن که توماس باستوس وزیر دادگستری مسئول بررسی موضوع شد. کشاورزان انتقال پیدا کردند و همه چیز در اختیار سرخپوستان قرار گرفت جز جاده ها، یک پایگاه نظامی مرزبانی و شهرکی کوچک که جزو قرارگاه به حساب نمی آید.

آیا این قرارگاه، سرخپوستان منطقه را که مدام در حال درگیری و تعقیب و گریز بوده اند به کشاورزان ساکن با روحیات شهرنشینان برزیلی تبدیل خواهد کرد؟ این پرسشی است که همچون آینده آمازون در تاریکی فرورفته و به راحتی نمی توان پاسخی برایش پیدا کرد.

تمدن جنگل

چندی پیش باستان شناسان با پیدا کردن ساختمانی کهن در دورافتاده ترین نقطه آمازون که متعلق به رصدخانه ای قدیمی بوده است دریافتند زمانی در این سرزمین، کهن ترین تمدن های بشری می بالیده اند. کارشناسان درباره کاربری این ساختمان که سنگ چین های چند تپی دارد، می گویند: رصدخانه فقط بخشی از بناست در حالی که می توان شکلی از معبد را نیز در معماری آن جست وجو کرد اما اکنون در کنار این تمدن کهن و گم شده در تاریک ترین نقطه جنگل خرافکاران بین المللی لانه کرده اند؛ شبکه های گسترده جنایی، قاچاقچیان چوب و عتیقه و...

در ژوئن ۲۰۰۵ یک باند عظیم قطع درختان در جنگل های آمازون کشف شد. پلیس برزیل میزان چوب های ربوده شده را در ۱۵ سال گذشته ۲۷۰ میلیون دلار آمریکا ارزیابی کرد و ده ها نفر در استان ماتوگروسو برزیل دستگیر شدند. همان زمان اعلام شد که برخی مقامات دولتی با قاچاقچیان همکاری داشته اند. بنا به آمارهای رسمی از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۵ میلادی دو میلیون مترمکعب چوب برابر با ۷۶ هزار کامیون از جنگل های منطقه حاره ای بریده شده و به غارت رفته است، اما آیا قطع درختان آمازون در نهایت به نفع جنگل تمام نخواهد شد؟

یک معادله ساده به ما می گوید انبوهی و رشد بیش از حد درختان بزرگ عامل نابودی و تجدید نشدن جنگل است و این موضوع با قطع این درختان تا حدودی رفع خواهد شد، چه به شکلی قانونمند یا غیرقانونی. سال ها پیش برزیل برای کاستن از مضرات تک محصولی و وابستگی بیش از حد به صادرات قهوه، به

تقریب نیمی از درختان قهوه کشورش را از بین برد و به جای آن پنبه کاشت. آیا اکنون برای نجات آمازون نیز دست به چنین اقدامی خواهید زد؟ موضوعی که ذهن کارشناسان و صاحبان را به خود مشغول کرده. تا آنجا که حتی برخی به این تئوری رسیده اند که باید در نقش جنگل های بزرگ در سلامت زمین وساکتانش تجدیدنظر کرد.

گفتنی است جنگل های بزرگ باعث افزایش گازهای گلخانه ای طبیعی شده و هوا را سال به سال گرمتر می کنند. این موضوع ممکن است به گازهای گلخانه ای صنعتی نیز کمک کند تا در نهایت یخ های قطبی آب شده و در سده های بعد انسان شاهد حرکت کوه های یخی، بالآمدن آب دریاها و به جریان افتادن سیلاب های وحشتناک باشد. با این همه، گروه های سبز و مقامات دولتی در تلاش اند تا به حفظ جنگل ها کمک کنند، چنان که در ابتدای سال میلادی دولت برزیل اعلام کرد توانسته است میزان نابودی را به نصف کاهش دهد:

«این تخمین ها که از سوی مارنیاداسیلوا وزیر وقت محیط زیست برزیل اعلام شد که از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۴ بیش از ۱۸ هزار کیلومتر مربع - منطقه ای به وسعت یک کشور کوچک - از جنگل ها بریده شده و در سال ۲۰۰۵ به ۹ هزار کیلومتر مربع کاهش پیدا کرده است.»
مراقبت ویژه

سیستم های ماهواره ای اکنون به داد جنگل رسیده اند تا همه کنش ها و واکنش های جنگل را زیر نظر داشته باشند، زیرا ریه های زمین محتاج مراقبت ویژه است. ماهواره ها با پوشش نقطه نقطه آمازون سعی دارند قاچاق، تغییرات گیاهی و... را لحظه به لحظه بررسی کنند تا حاصل تحقیقات بتواند دانشمندان را به نتیجه ای مطلوب برساند. با این همه یکی از اشکالات عکسبرداری ماهواره ای آن است که هنوز قادر نیست تا «قطع گزینشی» را نشان دهد مگر آن که بخشی از جنگل به طور کامل نابود شده باشد. در قطع گزینشی درختان منفرد که دارای ارزش ویژه ای هستند مانند درخت ماهون بریده می شوند و به درخت های اطراف آسیبی نمی رسد.
به عبارت دیگر در قطع گزینشی ارزش درخت بالاتر و به همان اندازه خطای سیستم های امنیتی افزون تر خواهد بود.

در سال ۱۳۳۳ دوبرادر ماجراجوی ایرانی با نام عیسی و عبدالله امیدوار بر موتوسیکت های خود سوار شدند و دنیای وحشی صحراهای سوزنده و جنگل های مخوف را درنوردیدند. خاطره عیسی و عبدالله و گذر آنها از جنگل هنوز در ذهن سرزمین روباه و خورشید باقی مانده است.

دعاهای سرخپوستان

دعاهای سرخپوستی مجموعه ای از دعاهائی است که بر اساس شیوه زندگی سرخپوستان و ارتباطشان با طبیعت و هم چنین بر پایه شناخت آنها از خداوند و ارتباطشان با آن یگانه هست هستی می باشد. در ادامه بخشی از دعاهای سرخپوستی را می آوریم:

ای روح بزرگ، خداوندا، ای خالق تمامی هستی
به قلب، ذهن، جسم و روح من خوش آمدی
این جا همیشه جای توست
خردی به من عطا فرما تا صدای درونم را ارج نهم
و قدرتی، تا در حالی که آوای مقدس خویش را سر داده ام، استوار باقی
بمانم
مرا به راهی که برای من مقرر شده است، هدایت فرما
و به من شجاعتی ده
تا آنچه برایم دست یافتنی است را پی گیرم.
برای تلاش هایم و تعالیم آن سپاسگزارم

آنچه مرا به این جا که اکنون هستم،
رسانیده است را از یاد نبرده‌ام.
قلب مرا بر کمال شفا بخش طبیعت بگشا
ما همه با هم همبسته‌ایم، و این موجب آرامش من می‌گردد
ای روح بزرگ، خداوندا، ای خالق تمامی هستی
روح مرا پاک گردان و جان مرا شستشو ده
این جا همیشه جای توست.